

คำประกาศเกียรติคุณ
ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน
ในโอกาสที่ได้รับรางวัลเกียรติคุณผลงานดีเด่น
(Outstanding Achievement Award)
จากมหาวิทยาลัยมินเนโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา
(University of Minnesota)

*William E. Gardner's Remarks
Award Ceremony
University of Minnesota Outstanding Achievement Award to
Dr. Wichit Srisa-an*

"The Regents of the University of Minnesota as a token of high esteem and in recognition of noted professional attainment..."

These words preface the presentation of the University's highest award to an alumnus, the Outstanding Achievement Award. All former students and alumni of the University are eligible for the award, and although no accurate count of the number of former students of the University is available, it is on the order of half a million. Another measure is that approximately 300,000 degrees have been granted by the University of Minnesota. After tonight, 782 persons will have received the Outstanding Achievement Award since it was established in June of 1948. This is .26 of one percent of all degree holders from this University. It is clear, therefore, that the Outstanding Achievement Award is given sparingly and to a carefully selected few.

The award is conferred upon alumni and former students of the University who have gained distinction in their chosen professional or public service fields and have demonstrated achievement and leadership on a community, state, national, or international level. Alumni who receive the Outstanding Achievement Award are chosen by the University's Board of Regents on the basis of recommendations by the University Honors Committee.

Dr. Wichit Srisa-an is a worthy recipient. He is a native of and still resides in Thailand, where he took his bachelor of arts and bachelor of education degrees. He then came to the University of Minnesota where he was awarded both the master of arts (1964) and the doctor of philosophy (1967), his major for both degrees being educational administration. Following his return to Thailand, he served as a professor of education at Chulalongkorn University in Bangkok. Later, he was appointed to two administrative posts in that University, Secretary General of the University and

Dr. William E. Gardner is Professor and Dean of the College of Education, University of Minnesota

Vice Rector for Development and Planning. He then moved to the Ministry of University Affairs where he was Director of the University Development Commission, an important planning position in that the Commission over the years has developed and implemented a long-range plan for higher education in Thailand. Within a year of assuming that directorship, he was appointed Deputy Permanent Secretary in the Ministry of University Affairs, a post he continues to hold. At the time of this appointment, he was just 40 years of age. His most recent appointment was as Rector of Sukothai Thammathirat Open University, another major post he still holds. In addition to these career positions, he is a member of and serves in a leadership capacity in several major educational agencies in Thailand and Southeast Asia.

Dr. Wichit's higher education role within the Thai government is especially noteworthy. As noted, he has been Deputy Permanent Secretary of the Ministry of University Affairs for more than a decade. This Ministry has oversight and development responsibilities for all of higher education, including the nation's 14 major universities. Higher education in Thailand has been expanding at an especially rapid rate; across the last two decades, for example, enrollments in the residential universities went from less than 50,000 to almost 250,000. Since the development and expansion of higher education has been an important part of all of Thailand's recent five year development plans, Dr. Wichit's position is an extremely important one because he stands astride both the management and administration of higher education and the developmental aspects of the system. His contribution to the higher education system of Thailand through that role have been profound.

But his major accomplishment clearly is the conceptualization and the implementation of a new university, one which has had amazing impact in Thailand and significant influence throughout Southeast Asia. Thailand is a developing nation which recognizes the need for broad access to higher education for its citizens. The contributions of the older formal universities to the nation's development plans had been significant but somewhat circumscribed. Both cost and tradition impeded the growth of contributions to the nation from the residential universities. The need was clear for a larger percentage of the people away from the major population centers to engage in higher education. Ramkamhaeng, an "open" university, had been established in 1970 to allow easier access to higher education, but this University was located in Bangkok and did not deliver courses or programs in nonformal ways.

What was needed was a bold new concept which would make higher education more easily available to the people of the countryside. Dr. Wichit took the leadership in adapting the concept of "distance education" to his country. This is the idea that various forms of media can be employed to transmit courses and programs to people who live some distance from the source of the instruction. The

basic strategy was to develop courses using several different media (texts, broadcast TV, audiotapes, and so on) and to provide a nationwide system of tutors to meet with students at regular intervals. Over a relatively short period of time, programs and majors were delivered and a new nonformal system of education was implemented which now serves more than 350,000 students. Dr. Wichit was the driving force in creating this University.

Although Dr. Wichit's major contributions have come in the administration of higher education, he has nonetheless been able to contribute significantly to scholarship and professional service. He has authored a number of texts and articles on educational issues and has been both appointed and elected to a number of important positions in professional organizations throughout Southeast Asia. His role in the educational activities of the ASEAN group has been particularly noteworthy.

For all of these reasons, Dr. Wichit is awarded the Outstanding Achievement Award. It is my deep honor to be able to present this award.

คำประกาศเกียรติคุณของ ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน
เนื่องในพิธีมอบรางวัลเกียรติคุณผลงานดีเด่นของมหาวิทยาลัยมินเนโซตา

ประเทศสหรัฐอเมริกา

โดย ศาสตราจารย์ วิลเลียม อี การ์ดเนอร์

คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมินเนโซตา

“เพื่อแสดงความยกย่องอย่างสูง และเพื่อเชิดชูผลสำเร็จ
ด้านวิชาชีพอย่างดีเยี่ยม เป็นที่ประจักษ์ชัด.....”

พจนานุกรมดังกล่าวใช้เป็นอาร์มภพในพิธีมอบรางวัลเกียรติคุณผลงานดีเด่น อันถือเป็นรางวัลสูงสุดที่ศิษย์เก่าจะพึงได้รับจากมหาวิทยาลัย บรรดาศิษย์เก่าและผู้ที่เคย เรียนจากมหาวิทยาลัยมินเนโซตาย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรางวัลสูงสุดนี้ ถึงแม้ว่าเราจะไม่ทราบ จำนวนที่แน่นอนของศิษย์เก่าทั้งหมดแต่ประมาณได้ว่าคงมีประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คน ที่ทราบแน่ก็คือมหาวิทยาลัยได้ประสิทธิประสาทปริญญาบัตรไปแล้วแก่บัณฑิตประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน หลังจากคิ่นี้จะมีผู้ได้รับรางวัลเกียรติคุณผลงานดีเด่นถึง ๗๘๒ คน นับแต่มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีรางวัลเกียรติคุณนี้เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๔๙๑ จำนวนผู้ได้รับ รางวัลเกียรติคุณผลงานดีเด่นมีเพียง ๐.๒๖ เปอร์เซ็นต์ ของบรรดาผู้ที่ได้รับปริญญา ทั้งหมดเท่านั้น

รางวัลนี้มอบให้แก่ศิษย์เก่าและผู้ที่เคยเรียนในมหาวิทยาลัยมา ต้องเป็นผู้ที่มี ผลงานดีเด่นในสาขาวิชาที่ต่าง ๆ และทำคุณประโยชน์ด้านบริการสาธารณะ มีผลสำเร็จ ในงานที่ทำอย่างดีเยี่ยม ตลอดจนมีความเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับรัฐ ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ศิษย์เก่าที่จะได้รับรางวัลผลงานดีเด่นล้วนแต่ เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากสภามหาวิทยาลัยตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ พิจารณาผู้ได้รับเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย (University Honors Committee) ทั้งสิ้น

ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน สมควรอย่างยิ่งที่จะได้รับรางวัลนี้ ท่านมีบ้านเกิดและภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย ได้เรียนจบการศึกษาที่นั่น ได้รับปริญญาตรีทางอักษรศาสตร์และปริญญาตรีทางครุศาสตร์ ต่อมาได้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยมิเนโซตา ได้รับปริญญามหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาบริหารการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ และ พ.ศ. ๒๕๑๐ ตามลำดับ เมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นสูงสุดและกลับมาประเทศไทยแล้ว ได้รับราชการเป็นอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางบริหารสองตำแหน่งในมหาวิทยาลัยเดียวกันนี้ คือตำแหน่งเลขาธิการมหาวิทยาลัย และรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา หลังจากนั้นได้โอนมาช่วยราชการที่ทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะผู้อำนวยการโครงการพัฒนามหาวิทยาลัย อันเป็นตำแหน่งที่สำคัญมาก ท่านได้ใช้เวลาหลายปีรับผิดชอบด้านวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะยาว และดูแลดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในปีต่อมาก็ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเมื่อมีอายุเพียง ๔๐ ปีเท่านั้น และยังคงดำรงตำแหน่งต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้ สำหรับตำแหน่งบริหารล่าสุด คืออธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งท่านยังดำรงอยู่ในขณะนี้นั้นเป็นตำแหน่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

นอกจากดำรงตำแหน่งหน้าที่ทางบริหารแล้ว ดร. วิจิตร ยังมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการรับผิดชอบปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานการศึกษาที่สำคัญอีกหลายหน่วยงานทั้งในประเทศและในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันสมควรได้รับการยกย่องอย่างยิ่ง

ความรับผิดชอบในฐานะผู้บริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ดร. วิจิตร สมควรได้รับการยกย่องเป็นพิเศษ ดังที่ทราบแล้วว่าท่านได้ดำรงตำแหน่งรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นเวลากว่าสิบปี ทบวงมหาวิทยาลัยนั้นเป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่รับผิดชอบด้านพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนดูแลมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ของรัฐ ๑๔ แห่งด้วยกัน การศึกษาในระดับนี้ได้ขยายตัวในอัตราที่รวดเร็วมากเป็นพิเศษ ดังที่ปรากฏในรอบยี่สิบปีที่ผ่านมา จำนวนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยปิดเพิ่มจาก ๕๐,๐๐๐ คน กลายเป็นเกือบสองแสนห้าหมื่นคน ด้วยเหตุที่การพัฒนาและการขยายการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีส่วนสำคัญในการวางแผนห้าปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตำแหน่งหน้าที่ในทบวงมหาวิทยาลัยที่ ดร. วิจิตร ดำรงอยู่จึงสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมิใช่จะต้องรับผิดชอบดูแลจัดการและบริหารหน่วยงานในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องคิดหาแนวทางที่จะพัฒนาระบบและรูปแบบการศึกษาในระดับนี้ให้มีประสิทธิภาพ

ยิ่งขึ้นอีกด้วย ดร. วิจิตร ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่นี้อย่างเต็มความสามารถ มีผลงานปรากฏที่เป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในระดับสูงของประเทศนานาประการ

แต่งงานที่สำคัญยิ่ง ที่มีคุณค่ามหากาลต่อประเทศชาติ และที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์นั้น ได้แก่ การพัฒนาแนวคิดเพื่อก่อตั้งมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ขึ้น

ดังที่ทราบดีแล้วว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงมีความจำเป็นจะต้องให้โอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางแก่ประชาชนทั่วไป ถึงแม้ว่าโอกาสดังกล่าวนี้จะได้รับจากมหาวิทยาลัยที่มีอยู่แต่เดิมแต่ก็ค่อนข้างจำกัด ค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงและธรรมเนียมแนวปฏิบัติในมหาวิทยาลัยปิดมักเป็นอุปสรรคต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ได้กว้างไกลและทั่วถึงตามแผนพัฒนาของประเทศ ยังมีจำนวนประชากรอีกมากมายที่อยู่ห่างไกลชุมชนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และรัฐก็จำเป็นต้องสนองความต้องการดังกล่าว ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงได้ตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงขึ้น เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบที่ไม่ต้องผ่านการคัดเลือก แต่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และยังใช้ระบบการเรียนการสอนที่อาศัยชั้นเรียน ไม่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยปิดอื่นๆ เท่าใดนัก

ฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องสร้างแนวคิดใหม่ที่แปลกไปจากเดิม เพื่อให้คนทั่วไปโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในชนบทมีโอกาสได้รับการศึกษาชั้นอุดมศึกษา ดร. วิจิตร เป็นผู้นำในเรื่องนี้ โดยนำแนวคิดเรื่องระบบการเรียนการสอนทางไกลมาใช้ มีการใช้สื่อต่างๆ ในการถ่ายทอดความรู้และวิชาการไปยังผู้เรียนที่อยู่ในถิ่นห่างไกลต่างๆ ทั่วประเทศ มีการผลิตชุดวิชาการสอนที่ใช้สื่อแบบผสมผสาน (เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ รายการโทรทัศน์ เทปตลับ รายการวิทยุ และอื่นๆ) มีเครือข่ายศูนย์การเรียนการสอนทั่วประเทศ และมีอาจารย์สัจจการสอนเสริมได้พบปะนักศึกษาตามเวลาที่กำหนดได้อย่างสม่ำเสมอ การดำเนินดังกล่าวนี้ใช้เวลาไม่นาน แล้วมหาวิทยาลัยเปิดแห่งใหม่ก็ได้ก่อตั้งขึ้น โดยยึดหลักการแบบใหม่ที่ไม่ต้องอาศัยชั้นเรียนในปัจจุบันนี้มีนักศึกษาเป็นจำนวนมากกว่า ๓๕๐,๐๐๐ คน ดร. วิจิตรเป็นกำลังที่สำคัญยิ่งในการวางรากฐานและพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจนเจริญก้าวหน้ามาจนกระทั่งทุกวันนี้

นอกจากผลงานทางด้านบริหารที่สำคัญๆ แล้ว ดร. วิจิตรยังมีผลงานทางวิชาการและผลสำเร็จทางวิชาชีพที่ดีเด่นและมีคุณค่า ผลงานทางวิชาการที่เป็นบทความและตำราเกี่ยวกับการศึกษามีเป็นจำนวนมากเป็นที่รู้จักกันทั่วไป นอกจากนั้นยังได้รับการแต่งตั้ง

ให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญๆ ในสมาคมวิชาชีพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกหลายตำแหน่ง เป็นที่ยอมรับจากบุคคลหลายวงการว่า ดร. วิจิตรมีส่วนสำคัญมากในการพัฒนาการศึกษาในประเทศกลุ่มอาเซียน สมควรแก่การยกย่องเชิดชูเป็นพิเศษ

โดยที่ ดร. วิจิตร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านวิชาการ ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ประสบความสำเร็จในด้านวิชาชีพ และได้ทำคุณประโยชน์แก่วงการศึกษาดังกล่าว จึงสมควรได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลเกียรติคุณผลงานดีเด่นจากมหาวิทยาลัยมินเนโซตา ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงที่จะได้ทำหน้าที่มอบรางวัลนี้แด่ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน